

chtělo býti považováno za oddělného věřitele, jemuž nenáleží podle § 42 vyr. ř. hlasovací právo ohledně té části přihlášené pohledávky, která jest kryta oddělným právem, a že nechťelo tudíž právo to ani uplatňovati, jinými slovy, že se ho zřeklo. Pro správnost názoru toho mluví zejména okolnost, že žalované družstvo, trvající na hlasovacím právu pro celou svou pohledávku a neohlásivši přes výslovný příkaz zákona oddělné právo, musilo si uvědomiti, znajíc zákon, že se tím samo staví na roveň věřitelům, kteří nejsou oddělnými věřiteli, a že tudíž chce jen za takového věřitele platiti. Názoru tomu nevadí ani předpis § 18 vyr. ř., podle něhož nejsou oddělná práva ve vyrovnacím řízení dotčena, když zákon takovému oddělnému věřiteli, který svou pohledávku k vyrovnání přihlásil, by si zachoval hlasovací právo (§ 43 vyr. ř.) uložil v § 28 odst. 2 vyr. ř. právě za povinnost, by udal důvod oddělného práva. Zákon ovšem nevyslovil sankce pro případ, že oddělný věřitel povinnosti té nedostojí, tím však není řečeno, že by opomenutí povinnosti té nemohlo býti posuzováno s hlediska § 863 obč. zák., — jemuž zůstalo žalované družstvo i v tomto případě podrobeno (§ 4 obč. zák.), jako vzdání se práva oddělného. Tam, kde zákon nařizuje jednajícímu, by se vyjádřil, zda a do jaké míry jest oddělným věřitelem, lze jeho mlčení považovati za projev, že věřitelem takovým vůbec není nebo, je-li jím, že se vlastnosti té vzdává. Správnost názoru toho sesiluje i okolnost, že se žalované družstvo při vyúčtování ze dne 18. října 1923 nezmínilo o svém zástavním právu, ač, trvalo-li na něm, pokud šlo o zbytek jeho pohledávky nehrazený vyrovnací kvotou, který mu byl znám, vyžadoval obyčej poctivého obchodu, by tak už nyní učinilo. Vzdalo-li se tudíž žalované družstvo ve vyrovnacím řízení zástavního práva, odpírá neprávem výplatu splatných členských podílů.

Čís. 7667.

Dala-li obec vykliditi zabrané místnosti a ž p o 30. č e r v n u 1921, nešlo již o veřejnoprávní působnost obce a ručí obec podle předpisů občanského zákona za škodu tím způsobenou.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1927, R II 299/27.)

Bytová komise žalované obce zabrala světnici z bytu žalobkyně a vyklidila ji v září 1921. Žalobu, již se domáhala žalobkyně na žalované obci náhrady škody, procesní soud první stolice zamítl, o d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, dále o ní jednal a znovu rozhodl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalovaná obírá se v rekursu ještě otázkou přípustnosti pořadu práva. Ale o přípustnosti pořadu práva rozhodl již soud první stolice kladně a,

ježto si žalovaná proti tomuto usnesení nestěžovala, vešlo v moc práva. Vzhledem k § 42 třetí odstavec j. n. jsou soudy vyšších stolic tímto usnesením vázány (srv. plen. rozh. z 29. dubna 1924, pres. 1582/23, uveř. pod čís. 3775 sb. n. s. Jde o pokoj v domě žalobkyně, na jehož zabrání podle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 582 sb. z. a n. se žalovaná obec svým orgánem (bytovým úřadem) usnesla výměrem z 19. dubna 1921. Jak nesporno bylo toto rozhodnutí v září 1921 potvrzeno nálezem nájemního úřadu v M. Žalobkyně pak žádala, by exekuce vyklizením této místnosti byla odložena až do rozhodnutí nejvyššího správního soudu o její stížnosti, ale marně; naopak byla hned po tomto rozhodnutí nájemního úřadu na návrh žalované obce místnost žalobkyni exekučně odňata. Jest tedy nesporno, že k soudní exekuci vyklizením podle § 31 zákona čís. 592/1921 došlo po 30. červnu 1921. Datum toto jest pro posouzení věci velmi závažno. V § 70 zákona o stavebním ruchu ze dne 11. března 1921, čís. 100 sb. z. a n. bylo totiž stanoveno, že obce, které podle §§ 1 a 33 zák. čís. 592 z r. 1919 byly zmocněny, by provedly opatření podle citovaného zákona, mohou v provádění těchto opatření pokračovati do 30. června 1921. Tudíž až do tohoto dne jest opatření provedená na základě zákona čís. 592/1919 posuzovati jako výkon veřejnoprávní působnosti obcí, jimž bylo propůjčeno právo zabírat byty (srv. mimo jiné rozh. čís. 3319, 4293 a 6428 sb. n. s., v kterýchžto případech šlo vesměs o opatření provedená před 30. červnem 1921). Ale od 1. července 1921 nepřisluší již obcím tento obor veřejnoprávní působnosti; podle § 14 zákona ze dne 11. července 1922, čís. 225 sb. z. a n. ponechány byly pouze provedené již bytové zábory v platnosti; nové zábory však již nelze od této doby prováděti a zejména, jak v rozhodnutích čís. 1175 a 1220 sb. n. s. dovozeno, nemůže se obec po 30. červnu 1921 domáhati exekuce vyklizením zabraných místností, třebaž zábor byl pravoplatně usnesen před tímto dnem. Dala-li tedy v případě, o nějž v tomto sporu jde, žalovaná obec provést vyklizení místnosti žalobkyni zabrané po 30. červnu 1921, nešlo již o veřejnoprávní působnost žalované obce a nejde tu již o místnost zabranou podle zákona čís. 592 z r. 1919; věc má se zcela tak, jako by soukromá osoba byla zasáhla neoprávněně do majetkové sféry žalobkyně. V tomto případě ručí obec jako soukromoprávní podmět práv a povinností za škodu, kterou způsobila, a její povinnost k náhradě škody posuzovati jest podle XXX. hlavy občanského zákona. Předpisy § 92 ústavní listiny a předpisy zákonů čís. 592 z r. 1919, 225/1922 a zákonů na ochranu nájemníků nepřijdou tu vůbec v úvahu. Jest se nyní obíratí otázkou, zda žalobkyně opírá žalobu o důvod závazku k náhradě škody z bezprávného činu. Podotknouti jest, že stačí, jsou-li v žalobě uvedeny skutkové okolnosti závažné pro opodstatnění žalobního nároku. Podřaditi je pod příslušnou právní normu jest úkolem soudu, a neškodí, že žalobkyně nadbytečně, ale při tom nesporně, uvádí zákonná místa, pod která jest podle jejího mínění skutková tvrzení podřaditi, po případě vyslovuje nesprávný právní úsudek o tom, zda určitá přednesená okolnost jest závažnější než druhá. Za takovou závažnější okolnost má žalobkyně, že nejvyšší správní soud zrušil

zábor bytu jako nezákonný. Jak již uvedeno, okolnost tato není závažná, nýbrž to, že zábor realizován byl po 30. červnu 1921. Z obsahu žaloby jest patrné, že žalobkyně uplatňuje nárok z důvodu náhrady škody, způsobené jí bezprávným jednáním žalované obce, což žalovaná v odvolacím sdělení sama správně postřehla. Nejde tedy o žalobu z bezdůvodného obohacení, jak odvolací soud míní, ježto ani žalobkyně z omylu neplnila něco, k čemu žalovaná proti ní neměla práva (§ 1431 obč. zák.), aniž jde o věci, které podle § 1435 obč. zák. byly dány jako pravý dluh (§ 1435 obč. zák.). Z předpisů XXX. hlavy občanského zákona nepřijde § 1315 vůbec v úvahu, ano jest nesporné, že návrh na exekuci učinila žalovaná obec sama. Proto jest nezávažným, že záborové usnesení z 19. dubna 1921 bylo vydáno bytovým úřadem žalované obce, a netřeba se obíratí otázkou, zda tento úřad byl reprezentantem žalované obce či jen jejím podřízeným orgánem, za nějž by prý obec ručila jen podle § 1315 obč. zák. Odvolací soud správně dovodil, že k platné úmluvě o náhradě za odňaté užívání zabrané místnosti mezi stranami nedošlo, takže jest výši náhrady určití soudem. V tomto směru netřeba doplňovati řízení. Za to však jeví se nutným, by byla provedena doplnění odvolacím soudem nařízená, aby jednáno bylo o tom, jaká náhrada jest přiměřená a za jakou dobu žalobkyni přísluší, při čemž bude se třeba vypořádati i s námitkou promlčení podle § 1489 obč. zák. Správně dále uvádí odvolací soud, že výši náhrady bude po případě stanoviti podle § 273 c. ř. s., a že jest ještě zjistiti, zda a kdy žalobkyně sjednala nájemní smlouvu s drem R-em a zda vzdala se tím podle § 863 obč. zák. nároku na náhrady škody proti žalované obci. K vývodům soudu prvé stolice a k vývodům odvolacího sdělení jest ještě podotknouti, že jest nezávažno, zda a kdy žalobkyně mohla či nemohla s úspěchem podati žalobu o vyklizení místnosti proti uživateli Dr. R-ovi a tak odčinití nebo zmenšiti následky bezprávného jednání žalované obce. Z § 1323 obč. zák. jest patrné, že jest škůdce, nikoli poškozený, povinen, by vyvinul činnost, kterou má býti vše uvedeno v předešlý stav. Proto také neškodí žalobkyni, že se nedomáhala náhrady za užívání na Dr. R-ovi, a, což dodati dlužno, že se snad nedomohla nápravy věci rekusem proti usnesení povolujícím exekuci vyklizením.

Čís. 7668.

Žaloba podle § 35 ex. ř. předpokládá, že v den rozsudku prvního soudu exekuce dosud trvá. Bylo-li exekuci vykonati na přihlášení, nemá okolnost, že se vymáhající věřitel dosud nepřihlásil, za následek zrušení exekuce, nýbrž vymáhající věřitel musí učiniti nový návrh, má-li býti v exekuci pokračováno.

K nároku na předání pozemku do neomezené držby a správy patří i odstranění osob a movitých věcí z prostoru nad pozemkem.

(Rozh. ze dne 28. prosince 1927, Rv II 471/27.)